

ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ನಿರ್ಧಾರ

ಅಧ್ಯಾಯ 4

Determination of Income and Employment

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನ, ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟ, ಬಡ್ಡಿದರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸದೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಚಲಕಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಮಾದರಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಸಮಗ್ರ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಾದರಿಗಳು, ಮಂದಗತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಹಿಂಜರಿಕೆಗಳ ಅವಧಿಗಳು ಅಥವಾ ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ ಅಥವಾ ನಿರುದ್ಯೋಗದಲ್ಲಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಳಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಂಶಗಳು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಚಲಕಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಲಕದ ಮೌಲ್ಯದ ನಿರ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವಾಗ ನಾವು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಚಲಕಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಶೈಲಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು 'ಸೆಟರೀಸ್ ಪೆರಿಬಸ್' ಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅಕ್ಷರಶಃ: 'ಇತರ ಅಂಶಗಳು ಸಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ (ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತವೆ) ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಆಲೋಚಿಸಬಹುದು. ಎರಡು ಸಮೀಕರಣಗಳಿಂದ x ಮತ್ತು y ಎಂಬ ಎರಡು ಚಲಕಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಮೊದಲು ನಾವು ಒಂದು ಸಮೀಕರಣದಿಂದ ಒಂದು ಚಲಕದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ x ನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು y ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅನಂತರ ಈ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಮೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಸ್ಥಿರ ಬೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳ ಊಹೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಸ್ಥಿರ ಬೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳ ಊಹೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಮಾದರಿಯು ಜಾನ್ ಮೆನಾರ್ಡ್ ಕೇನ್ಸ್ ನೀಡಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

4.1 ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳು Aggregate Demand And Its components

ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದರ (GDP) ಅನುಭೋಗ, ಹೂಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಂತಿಮ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನೈಜ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈ ಬಾಬುಗಳ ನೈಜ ಅಥವಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಘಟನೋತ್ತರ (ex-post measures) ಮಾಪನಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅನುಭೋಗವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನರು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸದೆ ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಹೂಡಿಕೆಯು ಉತ್ಪಾದಕರು ಅವರ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಈ ಹೂಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಉತ್ಪಾದಕರು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ಆಕೆಯ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ₹ 100 ರ ಮೌಲ್ಯದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಆಗ ಆ ವರ್ಷದ ಆಕೆಯ ಯೋಜಿತ ಹೂಡಿಕೆಯು ₹ 100 ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾರಾಟವು ಆಕೆ ಯೋಚಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ₹ ಮೂವತ್ತರಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಆಕೆಯ ದಾಸ್ತಾನಿನಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಆಕೆಯ ದಾಸ್ತಾನು ₹ ಎಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ (100-30). ಆಕೆಯ ಯೋಜಿತ ಹೂಡಿಕೆಯು ₹ 100. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವ ಅಥವಾ ಘಟನೋತ್ತರ ಹೂಡಿಕೆಯು ₹ 70 ಮಾತ್ರ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಚಲಕಗಳ ಯೋಜಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು- ಅನುಭೋಗ, ಹೂಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನ -ಅವುಗಳ ಘಟನಾಪೂರ್ವ (ex-ante measures) ಮಾಪನಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಘಟನಾಪೂರ್ವ ಮೌಲ್ಯವು ಏನನ್ನು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಘಟನೋತ್ತರ ಮೌಲ್ಯವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏನು ಸಂಭವಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ವರಮಾನದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ನಾವೀಗ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

4.1.1 ಅನುಭೋಗ Consumption

ಅನುಭೋಗ ಬೇಡಿಕೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಧಾರಕವೆಂದರೆ ಕುಟುಂಬದ ಆದಾಯ. ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವೆಂದು ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಆದಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾದ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವು ಆದಾಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂತೆ ಅನುಭೋಗವು ಸ್ಥಿರ ದರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆದಾಯವು ಶೂನ್ಯವಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭೋಗ ಆಗಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಅನುಭೋಗದ ಮಟ್ಟವು ಆದಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಿಂಬಕವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು.

$$C = \bar{C} + cY$$

ಮೇಲಿನ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ 'C'ಯು ಕುಟುಂಬಗಳ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಿತ ಅನುಭೋಗಗಳೆಂಬ (cY) ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗವನ್ನು \bar{C} ಯಿಂದ ಸಂಕೇತಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅನುಭೋಗವು ಆದಾಯದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ವರಮಾನ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಅನುಭೋಗವು ಉಂಟಾದರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗದಿಂದಾಗಿದೆ. ಅನುಭೋಗದ ಪ್ರೇರಿತ ಭಾಗವಾದ cY ಅನುಭೋಗವು ಆದಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ವರಮಾನವು ರೂ 1ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ, ಪ್ರೇರಿತ ಅನುಭೋಗವು MPC ಅಂದರೆ c ಅಥವಾ ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಆದಾಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂತೆ ಅನುಭೋಗದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯ ದರ ಎಂದು ವಿವರಿಸಬಹುದು.

$$MPC = \frac{\Delta c}{\Delta Y} = c$$

ನಾವೀಗ MPC ಯು ಯಾವ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ, ಅನುಭೋಗದ ಬದಲಾವಣೆಯು(ΔC) ಆದಾಯದ ಬದಲಾವಣೆಗಿಂತ (ΔY) ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. c ಯು ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಗರಿಷ್ಠ ಮೌಲ್ಯವು 1 ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೂ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಇರಲು ಬಯಸಬಹುದು. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ $MPC = 0$ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ MPC ಯು 0 ಮತ್ತು 1ರ (ಎರಡೂ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ನಡುವೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಒಂದೋ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾರರು ($MPC = 0$) ಅಥವಾ ಬದಲಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆದಾಯವನ್ನು ಅನುಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ($MPC = 1$) ಅಥವಾ ಬದಲಾದ ಆದಾಯದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಅನುಭೋಗದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ($0 < MPC < 1$).

ಇಮೋಜಿನಿಯಾ ಎಂಬ ಒಂದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ಅದರ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವು $C = 100 + 0.8Y$ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಮೋಜಿನಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆದಾಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅದರ ನಾಗರಿಕರು ರೂಪಾಯಿ 100/-ರಷ್ಟರ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಇಮೋಜಿನಿಯಾ ದೇಶದ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗವು ರೂ 100/- ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ MPC ಯು 0.8 ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ ಆದಾಯವು ರೂ 100/-ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಅನುಭೋಗವು ರೂ 80/-ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಇದರ ಇನ್ನೊಂದು ಆಯಾಮವಾದ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಅನುಭೋಗವಾಗದ ಆದಾಯದ ಭಾಗವೇ ಉಳಿತಾಯ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ.

$$S = Y - C$$

ನಾವು ಸೀಮಾಂತ ಉಳಿತಾಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ (MPS) ಯನ್ನು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಉಳಿತಾಯದ ದರದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು.

$$MPS = \frac{\Delta S}{\Delta Y} = s$$

$$S = Y - C \text{ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ}$$

$$s = \frac{\Delta(Y - C)}{\Delta Y}$$

$$= \frac{\Delta Y}{\Delta Y} - \frac{\Delta C}{\Delta Y}$$

$$= 1 - c$$

ಕೆಲವು ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು *Some definitions*

ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿ (MPC): ಇದು ಆದಾಯದ ಪ್ರತಿ ಘಟಕದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನುಭೋಗದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು c ಯಿಂದ ಸಂಕೇತಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು $\frac{\Delta C}{\Delta Y}$ ಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ.

ಸೀಮಾಂತ ಉಳಿತಾಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ (MPS): ಇದು ಆದಾಯದ ಪ್ರತಿ ಘಟಕದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಉಳಿತಾಯದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು S ನಿಂದ ಸಂಕೇತಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು $1 - C$ ಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ. ಅದು $S + C = 1$ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರಾಸರಿ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿ (APC): ಇದು ಆದಾಯದ ಪ್ರತಿ ಘಟಕದ ಅನುಭೋಗವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅದು $\frac{C}{Y}$ ಆಗಿದೆ.

ಸರಾಸರಿ ಉಳಿತಾಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ (APS): ಇದು ಅದಾಯದ ಪ್ರತಿ ಘಟಕದ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅದು $\frac{S}{Y}$ ಆಗಿದೆ.

4.1.2 ಹೂಡಿಕೆ Investment

ಭೌತಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಆಗುವ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು (ಯಂತ್ರಗಳು ಕಟ್ಟಡಗಳು, ರಸ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು-ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳು) ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕನೊಬ್ಬನ ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು (ಅಥವಾ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ದಾಸ್ತಾನು) ಹೂಡಿಕೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು. ಹೂಡಿಕೆಯ ಸರಕುಗಳು (ಯಂತ್ರಗಳು ಮುಂತಾದ) ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕು - ಅವು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಂತಹ ಮದ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕುಗಳಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಯಂತ್ರಗಳು ಇತರ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಹೊಸ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಖರೀದಿಸಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕರ ಹೂಡಿಕೆಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಸರಳವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಒಂದೇ ಮೊತ್ತದ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಊಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ex-ante ಹೂಡಿಕೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$I = \bar{I} \quad (4.2)$$

ಇಲ್ಲಿ \bar{I} ಧನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿರಾಂಕವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು (ಸ್ಥಿರ ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ) ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

4.2 ದ್ವಿ ವಲಯದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ವರಮಾನದ ನಿರ್ಧಾರ

Determination Of Income in Two-sector Model

ಸರಕಾರವಿಲ್ಲದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಆ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಘಟನಾಪೂರ್ವ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಘಟನಾಪೂರ್ವ ಹೂಡಿಕೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ $AD = C + I$ ಆಗಿದೆ. C ಮತ್ತು I ಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು 4.1 ಮತ್ತು 4.2 ಸಮೀಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದಾಗ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$AD = \bar{C} + \bar{I} + c.Y$$

ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮೇಲಿನ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$Y = \bar{C} + \bar{I} + c.Y$$

ಮೇಲಿನ ಸಮೀಕರಣದಲ್ಲಿ Y ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಘಟನಾಪೂರ್ವ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. c ಮತ್ತು \bar{I} ಎಂಬ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಚಲಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸರಳೀಕರಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$Y = \bar{A} + c.Y \quad (4.3)$$

ಇಲ್ಲಿ $\bar{A} = \bar{C} + \bar{I}$ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದ ಈ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ (ಜೀವನಾಧಾರ) ಅನುಭೋಗ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ \bar{C} ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ \bar{I} ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏರಿಳಿತಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಯೊಂದಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಸಮೀಕರಣದ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ Y ಘಟನಾಪೂರ್ವ ಉತ್ಪನ್ನ ಅಥವಾ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಘಟನಾಪೂರ್ವ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಮೀಕರಣದ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ Y ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಘಟನಾಪೂರ್ವ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಘಟನಾಪೂರ್ವ ಪೂರೈಕೆಯು ಘಟನಾಪೂರ್ವ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆದುದರಿಂದ 4.3 ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಅನನ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ಸಮೀಕರಣವು ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನದ ಘಟನೋತ್ತರ ಮೌಲ್ಯವು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಘಟನೋತ್ತರ ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಘಟನೋತ್ತರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಉತ್ಪಾದಕರು ಯೋಜಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಉತ್ಪಾದನೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ 4.3 ರ ಸಮೀಕರಣವು ಅನ್ವಯವಾಗಲಾರದು. ಆಗ ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು ಅದನ್ನು ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ದಾಸ್ತಾನುಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗದ ಹಾಗಾಗಿ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗೊಂದಿಗೆ ಉಳಿದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಭಾಗವೇ Inventories ಅಥವಾ ದಾಸ್ತಾನುಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. Inventoryಯಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯ ಹೂಡಿಕೆ ಎನ್ನುವರು. ಇದು ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಹುದು: ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವಾದರೆ ಅದು ಧನಾತ್ಮಕ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಇಳಿಕೆಯು ಋಣಾತ್ಮಕ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯ ಹೂಡಿಕೆಯು ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. (i) ಉದ್ಯಮ ಘಟಕವು ಸ್ವಲ್ಪ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಯೋಜಿತ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಹೂಡಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. (ii) ಮಾರಾಟಗಳು ಯೋಜಿತ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕವು ಇರುವ Inventoryಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಕಡಿತ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಅನನ್ಯತೆ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಘಟನೋತ್ತರ I , ನ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯೋಜಿತ Y ಯೋಜಿತ $C + I$ ಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದರೂ ವಾಸ್ತವ Y ವಾಸ್ತವ $C + I$ ಗಳಿಗೆ ಸಮವಾಗಿರುವುದು.

ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬಹುದು. ಅಂತಿಮ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವಬೀರುವ ಸರಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ (T) ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚಗಳೆಂಬ (G) ಕೋಶೀಯ ಚಲಕಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಚಲಕಗಳು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಚಲಕಗಳಾಗಿವೆ. ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳಂತೆ ಸರಕಾರವು ಅಂತಿಮ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ (G)ದ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ವಿಧಿಸುವ ತೆರಿಗೆಗಳು ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಒಂದು ಭಾಗದ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜನರು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯವು $Y_d = Y - T$ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬಗಳು ಅನುಭೋಗದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬಹುದಾದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ (4.3) ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

$$Y = \bar{C} + \bar{I} + G + c(Y - T)$$

\bar{C} ಅಥವಾ \bar{I} ಯಂತೆ $G - c.T$ ಯು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಚಲಕವಾದ \bar{A} ಗೆ ಕೇವಲ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಗುಣಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಳಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ವಲಯವನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸೋಣ. ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಅಂತಿಮ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವು, GDPಯು, ಸರಕಾರವು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸದಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ನೀಡದಿದ್ದರೂ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಳಿದ ಭಾಗದುದ್ದಕ್ಕೂ Y ಯನ್ನು GDP ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನಗಳಿಗೆ ಅದಲು ಬದಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸೋಣ.

4.3 ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ವರಮಾನದ ನಿರ್ಧಾರ

Determination of Equilibrium Income in The short Run

ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಏಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಡಿ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗಳ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಾಗ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ರೇಖೆಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ನಾವು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸೋಣ ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟವು ಬದಲಾಗಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಪುನಃ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸೋಣ.

ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥನೆ ಏನು ? ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. (i) ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಳಕೆಯಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಯಂತ್ರಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ರಮಗಳಿರುವ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸೋಣ. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗುವ ಪ್ರತಿಫಲದ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯವಾಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಸೀಮಾಂತ ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚಾಗದೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಪ್ರಮಾಣ ಬದಲಾದರೂ ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (ii) ಇದೊಂದು ಸರಳೀಕರಿಸುವ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು

4.3.1 ಸ್ಥಿರ ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನ

Macro Economic Equilibrium With Price Level Fixed.

(A) ರೇಖಾಚಿತ್ರ ವಿಧಾನ *Graphical Method*

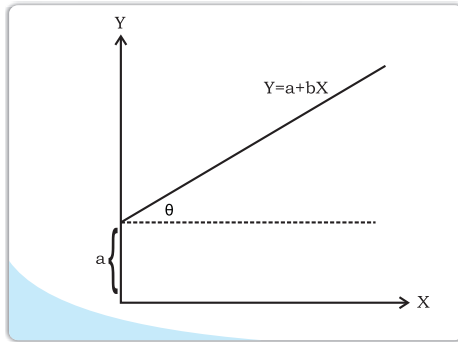
ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅನುಭೋಗಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಮೀಕರಣದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

$$C = \bar{C} + cY$$

ಇಲ್ಲಿ \bar{C} ಸ್ವಾಯತ್ತವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು C ಯು ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ನಾವು ಭೇದಕ ರೂಪದ ಸರಳ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

$$Y = a + bX$$

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 4.1 ಭೇದಕ ರೂಪದ ಸರಳ ಸಮೀಕರಣ

ಇಲ್ಲಿ X ಮತ್ತು Y ಚಲಕಗಳಾಗಿವೆ ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಸರಳ ರೇಖಾಸಂಬಂಧವಿದೆ. a ಮತ್ತು b ಗಳು ಸ್ಥಿರಾಂಕಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಚಿತ್ರ 4.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಿರಾಂಕವಾದ 'a' ಯನ್ನು ಭೇದಕವಾಗಿ 'Y' ಅಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ X ಮೌಲ್ಯ ಶೂನ್ಯವಾದಾಗ 'Y' ನ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. 'b' ಸ್ಥಿರಾಂಕವು ರೇಖೆಯ ಇಳಿಜಾರಾಗಿದ್ದು ಅದು ಸ್ವರ್ಪರೇಖೆ $\theta = b$ ಆಗಿದೆ.

ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕ-ರೇಖಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಿಕೆ *Consumption Function Graphical Representation*

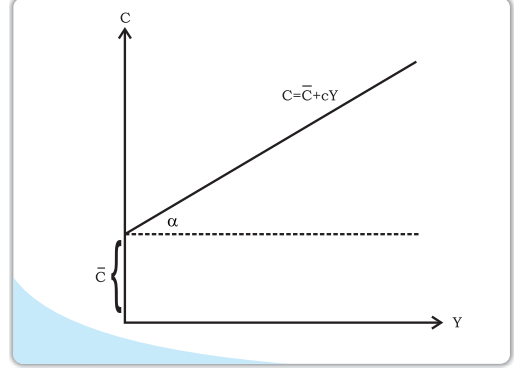
ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ತೋರಿಸಬಹುದು.

$$C = \bar{C} + cY$$

C = ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವಾಗಿದೆ.

\bar{C} = ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕದ ಭೇದಕ.

c = ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕದ ಇಳಿಜಾರು
= $\tan \alpha$.

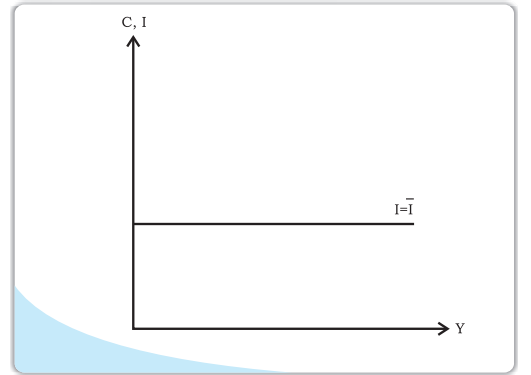
ರೇಖಾಚಿತ್ರ 4.2 ಭೇದಕ \bar{C} ದೊಂದಿಗೆ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕ

ಹೂಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕ *Investment Function Graphical Representation*

ರೇಖಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಿಕೆ

ದ್ವಿ ವಲಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂತಿಮ ಬೇಡಿಕೆಯ ಎರಡು ಆಕರಗಳಿವೆ, ಮೊದಲನೆಯದು ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೂಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕವನ್ನು $I = \bar{I}$ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೇಖಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಮತಲ ಅಕ್ಷದ ಮೇಲಿನ \bar{I} ಗೆ ಸಮವಾದಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಮತಲರೇಖೆಯಂತೆ ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ I ಯು ಸ್ವಾಯತ್ತವಾಗಿದ್ದು ಆದಾಯದ ಮಟ್ಟ ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಅಷ್ಟೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 4.3. I ಸ್ವಾಯತ್ತವಾಗಿ ಹೂಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕ

ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ: ರೇಖಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಿಕೆ *Aggregate Demand Graphical Representation*

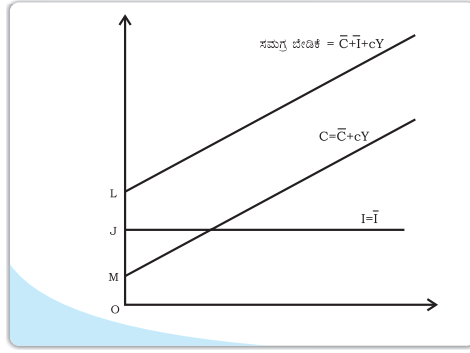
ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕವು ಆದಾಯದ ಪ್ರತೀ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ (ಅನುಭೋಗ + ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ)ಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ರೇಖಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕಗಳನ್ನು ಲಂಬವಾಗಿ ಸಂಕಲಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಿಂಬಕವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದು ಅದರ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.

$$\text{ಇಲ್ಲಿ } OM = \bar{C}$$

$$OJ = \bar{I}$$

$$OL = \bar{C} + \bar{I}$$

ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕವು ಅನುಬೋಗ ಬಿಂಬಕಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅವು ಒಂದೇ ಇಳಿಜಾರನ್ನು (c) ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಬಿಂಬಕವು ಯೋಜಿತ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

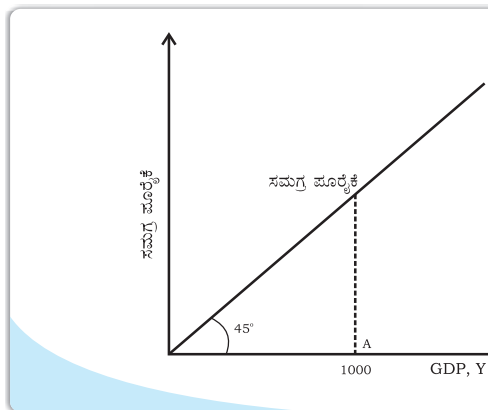
ರೇಖಾಚಿತ್ರ 4.4. ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕಗಳನ್ನು ಲಂಬವಾಗಿ ಸಂಕಲಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನದ ಪೂರೈಕೆಯ ಭಾಗ *Supply side of Macro Economic Equilibrium*

ನಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಲಂಬಾಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ತಳಾಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪೂರೈಕೆಯ ರೇಖೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳ ಬಳಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆ ಅಥವಾ ಜಿ.ಡಿ.ಪಿಯು ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. GDPಯು ಯಾವುದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಪೂರೈಕೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು 45° ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ 45° ರೇಖೆಯು ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದಂದರೆ ರೇಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತೀ ಬಿಂದುವು ಒಂದೇ ತೆರನಾದ ಸಮಾನಾಂತರ ಮತ್ತು ಲಂಬಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶಕಬಿಂದುಗಳನ್ನು (ಸಮಸ್ಥಾನ) ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

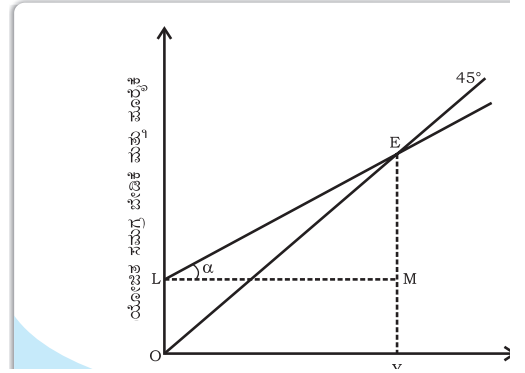
GDP ಯು 'A' ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ರೂ 1000/- ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವು ಪೂರೈಕೆಯಾಗಬಹುದು? ರೂ 1000/- ಮೌಲ್ಯದ ಸರಕುಗಳು ಪೂರೈಕೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದು ಉತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಆ ಬಿಂದುವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು? A ಬಿಂದುವಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಪೂರೈಕೆಯು 'B' ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಉತ್ತರವಾಗಿದೆ. 45° ರೇಖೆ ಮತ್ತು ಲಂಬರೇಖೆಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಛೇದಿಸುವ A ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ.

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 4.5. 45° ರೇಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆ ರೇಖೆ

ಸಮತೋಲನ *Equilibrium*

ಯೋಜಿತ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗಳನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರ (4.6)ವೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಸಮವಾಗುತ್ತದೋ ಅದುವೇ ಸಮತೋಲನವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ, E ಸಮತೋಲನ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು OY₁ ಸಮತೋಲನ ಮಟ್ಟದ ಆದಾಯವಾಗಿದೆ.

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 4.6. ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗಳ ಸಮತೋಲನ

(B) ಬೀಜ ಗಣಿತೀಯ ವಿಧಾನ *Algebraic Method*

$$\text{ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ} = \bar{C} + \bar{I} + cY$$

$$\text{ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆ} = Y$$

ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಕೆದಾರರ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಂತಿಮ ಬೇಡಿಕೆದಾರರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವುದು ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ = ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿದೆ.

$$\bar{C} + \bar{I} + cY = Y$$

$$Y = (1 - c) = \bar{C} + \bar{I}$$

$$Y = \frac{\bar{C} + \bar{I}}{(1 - c)}$$

(4.4)

4.3.2 ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪರಿಣಾಮ *Effect of an autonomous change in Aggregate Demand on income and output*

ಸಮತೋಲನ ಮಟ್ಟದ ಆದಾಯವು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಬದಲಾದರೆ ಸಮತೋಲನಮಟ್ಟದ ಆದಾಯವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಅಥವಾ ಸಂಯೋಜಿತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸಂಭವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

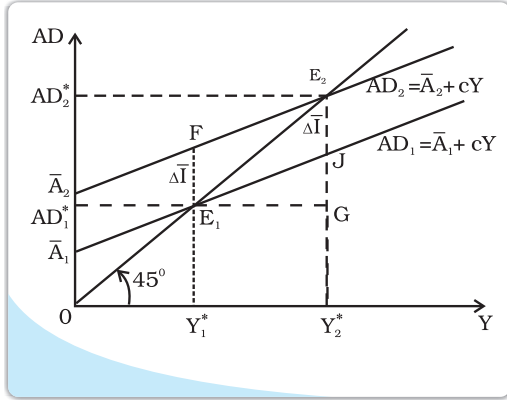
1. **ಅನುಭೋಗದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆ:** ಇದು ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದು (i) \bar{C} ಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ (ii) c ಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ.
2. **ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ:** ಹೂಡಿಕೆಯು ಸ್ವಾಯತ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅದು ಆದಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದಾಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಅನೇಕ ಚಲಕಗಳು ಹೂಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಸಾಲದ ಲಭ್ಯತೆಯು ಇವುಗಳಲ್ಲೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ: ಸಾಲದ ಸುಲಭ ಲಭ್ಯತೆಯು ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಬಡ್ಡಿದರವು ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಬಡ್ಡಿದರವು ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವ ನಿಧಿಯ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿದರಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾವೀಗ ಹೂಡಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸೋಣ.

$C = 40 + 0.8 Y, I = 10$ ಆಗಿರಲಿ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವು (AD ಗೆ Y ಸಮೀಕರಣದಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.) 250¹ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಹೂಡಿಕೆಯು 20 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ. ಹೊಸ ಸಮತೋಲನ ಆದಾಯವು 300 ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದನ್ನು ರೇಖಾ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈ ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳವು ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಾದ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು, ಈ ಹೂಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳವು ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಯತ್ತ ಹೂಡಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ AD_1 ರೇಖೆಯು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡು AD_2 ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. Y_1^* ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯವು Y_1^*F , ಆಗಿದ್ದು ಅದು $OY_1^* = Y_1^*E_1$ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ E_1F ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬೇಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು E_1F ಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ E_1 ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಹೊಸ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯಾದ AD_2 , ರೇಖೆಯನ್ನು 45° ರೇಖೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಛೇದಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. E_2 ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಆ ಬಿಂದು ಹೊಸ ಸಮತೋಲನ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಹೊಸ ಸಮತೋಲನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ Y_2^* ಮತ್ತು AD_2 ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

ಹೊಸ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು $E_1G = E_2G$ ನಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ, ಅವು ಆರಂಭದಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಾದ ಹೆಚ್ಚಳ $\Delta \bar{I} = E_1F = E_2J$ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆರಂಭದಲ್ಲಾದ ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳವು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಮತೋಲನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಗುಣಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹೆಚ್ಚಳದ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣಗಳಾವುವು? ಇದನ್ನು ನಾವು 4.3.3 ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸೋಣ.

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 4.7. ಸ್ಥಿರ ಬೆಲೆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ

4.3.3 ಗುಣಕದ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆ The Multiplier Mechanism:

ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚ 10 ಘಟಕಗಳಷ್ಟು ಬದಲಾದಾಗ ಆದಾಯದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯು 50 ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.(250 ರಿಂದ 300) ಇದನ್ನು ಗುಣಕದ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯಿಂದ ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಶ್ರಮ, ಬಂಡವಾಳ, ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಯಂತಹ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಹಾಯಧನಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವು ವಿವಿಧ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ- ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೂಲಿ, ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ, ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಉದ್ಯಮ ಸಾಹಸಿಯು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಅದನ್ನು ಲಾಭ ಎನ್ನುವರು. ಹೀಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ

¹. $Y = c + I = 40 + 0.8 Y + 10$, ಆದುದರಿಂದ $Y = 50 + 0.8 Y$ ಅಥವಾ $Y = \frac{1}{1-0.8} 50 = 250$

ಪಾವತಿಗಳ ಮೊತ್ತವು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವು, ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವೇ ಜಿಡಿಪಿಯಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೌಲ್ಯವು 10 ಆಗಿದ್ದು ಅದು ವಿವಿಧ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಆದಾಯವು 10ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ಅವರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯದ 0.8 (mpc) ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಅನುಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಆದಾಯವು 10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚವು (0.8) 10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯು (0.8)10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 0.8(10) ರಷ್ಟರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಅಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅನಂತರದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವರ್ತುಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕರು ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಪುನರ್ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವರ ಯೋಜಿತ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪುನಃ (0.8) 10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉತ್ಪನ್ನದ ಹೆಚ್ಚಳವು ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದಾಗ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಆದಾಯವು (0.8)10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚವು ಪುನಃ (0.8)²10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತೀ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕರು ಬೇಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಅವರ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅನುಭೋಗಿ ಸರಕುಗಳಿಗಾಗಿ ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಮಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾವೀಗ ಪ್ರತೀ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 4.1 ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸೋಣ.

ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ (ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ವರಮಾನವನ್ನು) ಪ್ರತೀ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಾ (ಹಂತದಲ್ಲಿ)ದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಕಂಬ ಸಾಲುಗಳು ಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಾದ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಾದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಕಂಬ ಸಾಲುಗಳು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನಂತರದ ಸುತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು ಅನೇಕ ಸುತ್ತಗಳ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಳದ ಗಾತ್ರವು ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯಾವ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಒಮ್ಮುಖ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಾದ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಕಂಡಹಿಡಿಯಲು ನಾವು ಕೊನೆಯ ಕಂಬಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಜ್ಯಾಮಿತಿಯ ಸರಣಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದು. ಅಂದರೆ,

$$\begin{aligned}
 & 10 + (0.8) 10 + (0.8)^2 10 + \dots \infty \\
 & = 10 \{ 1 + (0.8) + (0.8)^2 + \dots \infty \} = \frac{10}{1-0.8} = 50
 \end{aligned}$$

ಕೋಷ್ಟಕ 4.1: ಅಂತಿಮ ಸರಕು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಕದ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆ
(The Multiplier Mechanism in the Final Goods Market)

	ಅನುಭೋಗ	ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ	ಉತ್ಪನ್ನ/ಆದಾಯ
1 ನೇ ಸುತ್ತು	0	10 (ಸ್ವಾಯತ್ತ ಹೆಚ್ಚಳ)	10
2 ನೇ ಸುತ್ತು	(0.8)10	(0.8)10	(0.8)10
3 ನೇ ಸುತ್ತು	(0.8) ² 10	(0.8) ² 10	(0.8) ² 10
4 ನೇ ಸುತ್ತು	(0.8) ³ 10	(0.8) ³ 10	(0.8) ³ 10
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	ಇತ್ಯಾದಿ

ಹೀಗೆ, ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನದ ಸಮತೋಲನ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವು ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಾದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಾದ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಸಮತೋಲನ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಾದ ಹೆಚ್ಚಳಗಳ ಅನುಪಾತವನ್ನು **ಹೂಡಿಕೆಯ ಗುಣಕ** ಎನ್ನುವುದು 10 ಮತ್ತು 0.8 ಮೌಲ್ಯಗಳು $\Delta \bar{I} = \Delta \bar{A}$ ಮತ್ತು mpc ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಗುಣಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$\text{ಹೂಡಿಕೆಯ ಗುಣಕ } \frac{\Delta Y}{\Delta A} = \frac{1}{1-c} = \frac{1}{S} \quad (4.5)$$

ಇಲ್ಲಿ ΔY ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಾದ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ $c = \text{mpc}$ ಆಗಿದೆ. ಗುಣಕದ ಗಾತ್ರವು c ಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. 'c' ಯ ಮೌಲ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಗುಣಕದ ಗಾತ್ರವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಿತವ್ಯಯದ ವಿರೋಧಾಭಾಸ (Paradox of Thrift)

ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಆದಾಯದ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ (mps ಹೆಚ್ಚಾದರೆ) ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಉಳಿತಾಯದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಾರದು-ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಬದಲಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಇದನ್ನು **ಮಿತವ್ಯಯದ ವಿರೋಧಾಭಾಸ** ಎನ್ನುವರು. ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಮಿತವ್ಯಯಿಗಳಾದರೆ ಅವರು ಕಡಿಮೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಮೊದಲಿನಷ್ಟೇ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಫಲಿತಾಂಶವು ಅಸಾಧ್ಯದಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಇದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಸರಳವಾದ ಮಾದರಿಯ ಅನ್ವಯವಾಗಿದೆ.

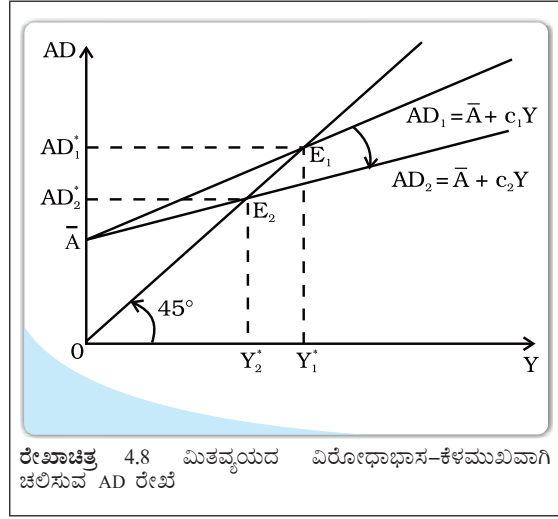
ಅದೇ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯೋಣ. ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಮತೋಲನವು $Y = 250$ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಜನರ ವ್ಯಯದ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಪಲ್ಲಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ

ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಅವರು ತಕ್ಷಣವೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಿತವ್ಯಯಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಭವನೀಯ ಯುದ್ಧ ಅಥವಾ ತಕ್ಷಣ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದು ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಅದು ವೆಚ್ಚದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರೂಕರನ್ನಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ mpc ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ mpc ಯು 0.8 ರಿಂದ 0.5ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದ ಆದಾಯದ ಮಟ್ಟ $AD_1^* = Y_1^* = 250$ ಆಗಿದ್ದಾಗ mpc ಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ತಕ್ಷಣದ ಕುಸಿತವು ಸಮಗ್ರ ಅನುಭೋಗದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ $AD = \bar{A} + cY, (0.8 - 0.5) 250 = 75$ ರಷ್ಟು ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೆಲವು ಬಾಹ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ mpc ಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಇಳಿಕೆ ಎನ್ನಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದು ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿನ ಚಲಕಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯು 75ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅದು ಉತ್ಪನ್ನ $Y_1^* = 250$ ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ 75ಕ್ಕೆ ಸಮವಾದ ಪೂರೈಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ರಾಶಿ ಬಿದ್ದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಪುನರ್ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮುಂದಿನ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ 75ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಉತ್ಪಾದಕರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಪಾವತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 75ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಜನರು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ mpc ಯ ಹೊಸ ಮೌಲ್ಯವಾದ 0.5 ರಂತೆ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚವು ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯು $(0.5)75$ ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪೂರೈಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕರು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು $(0.5)^2 75$ ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು $(0.5)^2 75$ ರಷ್ಟು ಮತ್ತೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರದ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಒಮ್ಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು. ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ? ಅನಂತ ಸರಣಿಗಳಾದ $75 + (0.5) 75 + (0.5)^2 75 + \dots \infty$. ಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಾದ ಒಟ್ಟು ಇಳಿಕೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರುತ್ತದೆ.

$$\frac{75}{1-0.5} = 150$$

ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಹೊಸ ಸಮತೋಲನವು $Y_2^* = 100$ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಜನರು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ $S_2^* = Y_2^* - C_2^* = Y_2^* - (\bar{C} + c_2 \cdot Y_2^*) = 100 - (40 + 0.5 \times 100) = 10$ ರಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಅವರು mpcನ ಮೌಲ್ಯವು $c_1 = 0.8$ ಆಗಿದ್ದಾಗ $S_1^* = Y_1^* - C_1^* = Y_1^* - (\bar{C} + c_1 \cdot Y_1^*) = 250 - (40 + 0.8 \times 250) = 10$ ರಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಉಳಿತಾಯದ ಮೌಲ್ಯವು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೇ ಉಳಿದಿದೆ.

\bar{A} ಬದಲಾವಣೆಯಾದಾಗ AD ರೇಖೆಯು ಸಮನಾಂತರವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಅಥವಾ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಆದಾಗ್ಯೂ c ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ರೇಖೆಯು ಮೇಲ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತದೆ. mps ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಅಥವಾ mpc ಯು ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ AD ರೇಖೆಯ ಇಳಿಜಾರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು 4.8 ರ ರೇಖಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರಂಭದ ಪರಾಮಿತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳು $A = 50$ ಮತ್ತು $c = 0.8$ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ

ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಸಮತೋಲನ ಮೌಲ್ಯವು ಸಮೀಕರಣ (4.4)ರಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಾಗುತ್ತದೆ.

$$Y_1^* = \frac{50}{1-0.8} = 250$$

ಪರಾಮಿತಿಯ ಮೌಲ್ಯವು $c = 0.5$ ಕ್ಕೆ ಬದಲಾದಾಗ, ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಹೊಸ ಸಮತೋಲನ ಮೌಲ್ಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಾಗುತ್ತದೆ.

$$Y_2^* = \frac{50}{1-0.5} = 100$$

ಸಮತೋಲನ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣಗಳು 150 ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿವೆ. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಉಳಿತಾಯದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

4.4 ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು

Some more concepts

ನೀಡಿದ ಇತರ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿದ್ದಾಗ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸಮತೋಲನ ಉತ್ಪನ್ನವು ಉದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ(ಸಮಗ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಬಿಂಬಕವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ) ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ AD ಯೊಂದಿಗಿನ ಸಮಾನತೆಯು ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಎಂದು ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಟ್ಟವೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಆದಾಯವು ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮಟ್ಟದ ಆದಾಯವಾಗಿದೆ. Y ಮತ್ತು AD ಗಳ ಸಮಾನತೆಯ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸಮತೋಲನವು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪೂರ್ಣ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮತೋಲನವೆಂಬುದರ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ, ಅದರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗವಿದ್ದರೂ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಆದಾಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮತೋಲನ ಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನವು ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅದು ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗದ

ಸಾರಾಂಶ Summary

ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕೊರತೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಧೀರ್ಘ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳ ಇಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಸಮತೋಲನ ಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಬೇಡಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇದು ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಲೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಸಮವಾದಾಗ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅದರ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಯೋಜಿತ ಅನುಭೋಗ, ಯೋಜಿತ ಹೂಡಿಕೆ, ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಘಟಕದಷ್ಟು ಆದಾಯವು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುವುದರಿಂದಾಗಿ ಯೋಜಿತ ಅನುಭೋಗದ ದರದಲ್ಲಿನ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸರಳವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯ ದರಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಊಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆಯೂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಹ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಉತ್ಪನ್ನವು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವೊಂದರಿಂದಲೇ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ತತ್ವ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಗುಣಕದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳವು (ಇಳಿಕೆ) ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಉತ್ಪನ್ನದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ (ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು) ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಭಾಷಣೆಗಳು Key Concepts

ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ	ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆ
ಸಮತೋಲನ	ಘಟನಾಪೂರ್ವ
ಘಟನೋತ್ತರ	ಯೋಜಿತ ಅನುಭೋಗ
ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ	ಯೋಜಿತ ಹೂಡಿಕೆ
ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಾದ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳು	ಸ್ವಾಯತ್ತ ಬದಲಾವಣೆ
ಪರಾಮಿತಿಯ ಪಲ್ಲಟ	ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ತತ್ವ
ಮಿತವ್ಯಯದ ವಿರೋಧಾಭಾಸ	ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಕ

1. ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂದರೇನು ? ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಸೀಮಾಂತ ಉಳಿತಾಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ?
2. ಘಟಾನಾಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಘಟನೋತ್ತರ ಹೂಡಿಕೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಾವುವು?
3. ರೇಖೆಯ ಪರಾಮಿತಿ ಪಲ್ಲಟ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ? ಒಂದು ರೇಖೆಯು (i) ಇಳಿಜಾರು ಇಳಿಕೆಯಾದಾಗ ಮತ್ತು (ii) ಅದರ (ಭೇದಕ) ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಪಲ್ಲಟವಾಗುತ್ತದೆ?
4. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಎಂದರೇನು ? ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ ಹಾಗೂ ಬಡ್ಡಿದರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಸ್ವಾಯತ್ತ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಕವನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವಿರಿ.
5. ಸ್ವಾಯತ್ತ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚ (A) ಗಳು ₹ 50 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ mps 0.2 ಮತ್ತು ಆದಾಯ (Y) ₹ 4000 ಕೋಟಿ ಆದಾಗ ಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರಿ. ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ (ಕಾರಣ ನೀಡಿರಿ)
- 6 “ಮಿತವ್ಯಯದ ವಿರೋಧಾಭಾಸ” ವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಸೂಚಿತ ಅಧ್ಯಯನಗಳು *Suggested Readings*

1. Dornbusch, R. and S. Fischer. 1990. Macroeconomics, (fifth edition) pages 63 – 105. McGraw Hill. Paris.

